

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор
Інституту інформаційних
технологій і засобів навчання
НАПН України
від 11 липня 2019 р.

В. Ю. Биков

«ПОГОДЖЕНО»

Заступник директора
з наукової роботи
Інституту інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України
від 11 липня 2019 р.

А. В. Яцишин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Науково-методичне забезпечення освіти і науки
України»

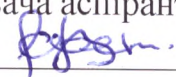
Для здобувачів вищої освіти

Ступінь «Доктор філософії»

спеціальності: *011 Освітні, педагогічні науки, спеціалізація – Інформаційно-комунікаційні технології в освіті*

Київ – 2019

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану.

В.о. завідувача аспірантури та докторантури
 В. В. Коваленко

Робоча програма навчальної дисципліни «Науково-методичне забезпечення освіти і науки України» для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, 2019. – 13 с.

Укладач:

Коваленко Валентина Володимирівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу хмаро орієнтованих систем інформатизації освіти Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

Рецензент:

Вакалюк Тетяна Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри інженерії програмного забезпечення Державного університету «Житомирська політехніка».

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України
Протокол № 9 від «11» 04 2019 року.

Гарант освітньо-наукової програми
 М. П. Шишкіна
«11» 04 2019 року

© ІТЗН НАПН України, 2019 рік
© Коваленко В. В., 2019 рік

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Основна дисципліна циклу загальної підготовки	
	Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки Спеціалізація: Інформаційно-комунікаційні технології в освіті		
Змістових модулів – 2	Рівень вищої освіти: <i>Третій (освітньо-науковий), PhD</i>	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 60 год		1-й	1-й
		Семестр	
Кількість годин для денної/заочної форми навчання: аудиторні – 10 год самостійна робота – 50 год		1-й, 2-й	1-й, 2-й
		Лекції	
		4 год.	4 год.
		Практичні/семінарські	
		6 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		50 год.	50 год.
	Вид контролю:		
Залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Науково-методичне забезпечення освіти і науки України» полягає у засвоєнні знань нормативного забезпечення організаційної та дослідницько-інноваційної діяльності в освіті та науці.

Завдання навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на засвоєння знань нормативного забезпечення організаційної та дослідницько-інноваційної діяльності в освіті (Закони «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»). Практичні та семінарські заняття проводяться з використанням інтерактивних методів навчання: ділових і рольових ігор, тренінгових вправ, роботи в міні-групах, проєктної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен **знати:**

- нормативне забезпечення організаційної та дослідницько-інноваційної діяльності в освіті (Закони «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»);
- знати можливості, напрями, шляхи й переваги використання інформаційних технологій в практиці науково-освітніх досліджень;
- особливості навчання аспірантів в аспірантурі: права та обов'язки;
- особливості складання звіту за індивідуальним планом роботи аспіранта;
- компоненти наукової продукції (наукова стаття, тези наукової доповіді (повідомлення)).

вміти:

- планувати науково-дослідницьку роботу аспіранта (складання індивідуального плану роботи аспіранта);
- підготувати обґрунтування теми дисертаційної роботи;
- готувати форми звітності аспіранта (анотований звіт, атестаційний бланк аспіранта);
- готувати наукову доповідь (повідомлення): алгоритм, види доповідей, їх загальна характеристика;
- застосовувати ІКТ для візуалізації наукових результатів та представлення доповідей.

Підвищенню ефективності навчальних занять сприятиме передбачене програмою виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань.

Під час виконання **індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи** аспіранти набувають **уміння та навички:**

1. Ефективно використовувати у своїй діяльності нормативне забезпечення організаційної та дослідницько-інноваційної діяльності в освіті (Закони «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»).
2. Вміти складати звіт за індивідуальним планом роботи аспіранта.
3. Вміти оформлювати наукову продукцію (наукова стаття, тези наукової доповіді тощо).
4. Вміти планувати науково-дослідницьку роботу аспіранта (складання індивідуального плану роботи аспіранта).
5. Вміти підготувати обґрунтування теми дисертаційної роботи.
6. Вміти готувати форми звітності аспіранта (анотований звіт, атестаційний бланк аспіранта).
7. Вміти готувати наукову доповідь (повідомлення): алгоритм, види доповідей, їх загальна характеристика.
8. Застосовувати ІКТ для візуалізація наукових результатів та представлення доповідей.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Нормативне забезпечення організаційної та дослідницько-інноваційної діяльності в освіті і науці.

Тема 1. Основні нормативно-правові документи, що регулюють організаційну та дослідницько-інноваційну діяльності в освіті і науці (Закони «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»).

Тема 2. Особливості навчання аспірантів в аспірантурі та складання звіту за індивідуальним планом роботи аспіранта.

Тема 3. Компоненти наукової продукції (наукова стаття, тези наукової доповіді (повідомлення)).

Змістовий модуль 2. Організація науково-дослідницької роботи аспіранта.

Тема 1. Підготовка обґрунтування теми дисертаційної роботи.

Тема 2. Звітність аспіранта (підготовка форми звітності аспіранта (анотований звіт, атестаційний бланк аспіранта)).

Тема 3. Підготовка наукової доповіді (повідомлення): алгоритм, види доповідей, їх загальна характеристика та представлення доповідей.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Нормативне забезпечення організаційної та дослідницько-інноваційної діяльності в освіті і науці.				
Тема 1. Основні нормативно-правові документи, що регулюють організаційну та дослідницько-інноваційну діяльність в освіті і науці (Закони «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»).	10	2	-	8
Тема 2. Особливості навчання аспірантів в аспірантурі та складання звіту за індивідуальним планом роботи аспіранта.	8	-	-	8
Тема 3. Компоненти наукової продукції (наукова стаття, тези наукової доповіді (повідомлення).	16	-	2	14
Змістовий модуль 2. Організація науково-дослідницької роботи аспіранта.				
Тема 1. Підготовка обґрунтування теми дисертаційної роботи.	10	2	-	8
Тема 2. Звітність аспіранта (підготовка форми звітності аспіранта (анотований звіт, атестаційний бланк аспіранта).	8	-	2	6
Тема 3. Підготовка наукової доповіді (повідомлення): алгоритм, види доповідей, їх загальна характеристика та представлення доповідей.	8	-	2	6
Всього годин	60	4	6	50

**5. Навчально-методична карта дисципліни
«Науково-методичне забезпечення освіти і науки України»**

Разом: 60 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 6 год., самостійна робота – 50 год.

Модулі	Змістовий модуль 1				
Назва модуля	Нормативне забезпечення організаційної та дослідницько-інноваційної діяльності в освіті і науці				
Заняття	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Основні нормативно-правові документи, що регулюють організаційну та дослідницько-інноваційну діяльності в освіті і науці (Закони «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»).	-	-	-	-
Теми практичних занять	-	Компоненти наукової продукції (наукова стаття, тези наукової доповіді (повідомлення).	-	-	-
Бали	-	10	-	-	-
Самостійна робота (ІНДЗ)	20 б.				
Модулі	Змістовий модуль 2				
Назва модуля	Організація науково-дослідницької роботи аспіранта				

Теми лекцій	-	-	Підготовка обґрунтування теми дисертаційної роботи.	-	-
Теми практичних занять	-	-	-	Звітність аспіранта (підготовка форми звітності аспіранта (анотований звіт, атестаційний бланк аспіранта).	Підготовка наукової доповіді (повідомлення): алгоритм, види доповідей, їх загальна характеристика та представлення доповідей.
Бали	-	-	-	15	15
Самостійна робота (ІНДЗ)	30 б.				
Всього за модулі	90 б.				
Залік	10 б.				
Всього	100 б.				

6. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Компоненти наукової продукції (наукова стаття, тези наукової доповіді (повідомлення)).	2
2	Звітність аспіранта (підготовка форми звітності аспіранта (анотований звіт, атестаційний бланк аспіранта)).	2
3	Підготовка наукової доповіді (повідомлення): алгоритм, види доповідей, їх загальна характеристика та представлення доповідей.	2
Разом		6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин/бали
1	Основні нормативно-правові документи, що регулюють організаційну та дослідницько-інноваційну діяльності в освіті і науці (Закони «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»).	8/5
2	Особливості навчання аспірантів в аспірантурі та складання звіту за індивідуальним планом роботи аспіранта.	8/5
3	Компоненти наукової продукції (наукова стаття, тези наукової доповіді (повідомлення)).	14/10
4	Підготовка обґрунтування теми дисертаційної роботи.	8/10
5	Звітність аспіранта (підготовка форми звітності аспіранта (анотований звіт, атестаційний бланк аспіранта)).	6/10
6	Підготовка наукової доповіді (повідомлення): алгоритм, види доповідей, їх загальна характеристика та представлення доповідей.	6/10
Разом		50/50

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – Презентація), практичні роботи, пояснення, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

– Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові.

3) За ступенем самостійності мислення: самонавчання, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача: виконання індивідуальних навчальних проєктів, розбір конкретних ситуацій.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; елементи тренінгових занять тощо.

9. Методи контролю

Методи усного контролю: опитування, бесіда, залік.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, публікація.

Методи комп'ютерного контролю: тестові програми.

Методи самоконтролю: самонавчання, самоаналіз, самооцінка.

10. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне оцінювання та самостійна робота				Залік	Всього
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		10	100
Аудиторні	Самостійна	Аудиторні	Самостійна		
10	20	30	30		
30		60			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Рейтингова оцінка	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного

		перекладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

11. Методичне забезпечення

- конспект лекцій;
- навчально-методичні матеріали;
- робоча навчальна програма.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Биков В. Ю. Основи стандартизації інформаційно-комунікаційних компетентностей в системі освіти України. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2010. (1). С. 1-88.
2. Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання : навч. посіб. / Центр учбової літератури. Київ, 2012. 240 с.
3. Грабовська Т. О., Тепла О.М. Методичні рекомендації з підготовки і написання наукової доповіді та організації конференції. URL : <http://elibrary.nubip.edu.ua/4862/>.
4. Державні санітарні правила та норми використання комп'ютерної техніки у навчально-виховному процесі, затверджені постановою Головного державного санітарного лікаря України від 30.12.1998 р. № 9.
5. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. Київ, 2008. 1040 с.
6. Коваленко В. В. Проблема розвитку компетентності педагогічних працівників з використання web-орієнтованих і мультимедійних технологій у педагогічній теорії і практиці. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. № 1 (57). С. 189-206. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1541> (дата звернення 14.01.2019).
7. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи : Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О. В. Овчарук. Київ, 2004. 112 с.
8. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Кондор, 2003. 192 с.
9. Методичні рекомендації щодо організації роботи над науковою доповіддю (рефератом) з обраної наукової спеціальності /за заг. ред. В. П. Гондюла. URL : http://science.univ.kiev.ua/.../Rekomend_referat.
10. Лещенко М. П., Тимчук Л. І. Розвиток інформаційно-комунікаційних і медіа компетентностей учителів у міжнародному педагогічному просторі. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. Том 38, № 6. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/931/696#>. VUfbMvntmko (дата звернення 03.02.2019).
11. Литвинова С. Г. Сучасний стан використання електронних соціальних мереж учителями загальноосвітніх навчальних закладів України. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. №1 (57). С. 12-24.
12. Лозікова Г. М. Комп'ютерні мережі : Навчально-методичний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2014. 128 с.
13. Медіаосвіта та медіа грамотність : підручник / В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк, Д. Ю. Дзюба ; Акад. укр. преси. Київ, 2012. 352 с.

14. Олійник В. В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях : наук.-метод. посіб. Ун-т менедж. освіти НАПН України. Київ : «А.С.К», 2013. 312 с.
15. Положення про електронні освітні ресурси, затверджені наказом МОН від 01.10.2012 р.
16. Постанова КМУ Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261. Київ URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
17. Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40) URL : http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/images/phocagallery/2017/Pryklady_DSTU_8302_2015.pdf
18. Про вищу освіту : закон України від 16.04.2017 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. (дата звернення 30.02.2019).
19. «Про наукову та науково-технічну діяльність» : закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
20. Про організацію психологічного і соціального супроводу в умовах інклюзивного навчання : лист МОН, молоді та спорту України від 26.07.2012 р. № 1/9-529
21. Про освіту : закон України від 05.09.2017 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12/page3>. (дата звернення 03.02.2019).
22. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. Київ, 2003. 116 с.
23. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : Підручник. 4-те вид., випр. і доп. К. : Знання, 2004. 307 с.
24. Digital Strategy for Schools 2015-2020. Enhancing Teaching, Learning and Assessment. URL: <https://www.education.ie/en/Publications/Policy-Reports/Digital-Strategy-for-Schools-2015-2020.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. <https://lib.iitta.gov.ua/>
2. <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt>

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на інформаційно-комунікаційних технологіях (комп'ютер, мультимедійний проектор, робоча програма навчальної дисципліни «Науково-методичне забезпечення освіти і науки України» тощо).

На заняттях і на самостійній роботі використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ілюстративні комп'ютерні дидактичні матеріали, які розроблені в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.

Інформаційними ресурсами при вивченні дисципліни є навчальна електронна бібліотека НАПН України (<https://lib.iitta.gov.ua/>), комп'ютерний клас, джерела Інтернет, інформаційно-методичні матеріали Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.

Робоча програма навчальної дисципліни
«Науково-методичне забезпечення освіти і науки України»

Укладач:

Коваленко Валентина Володимирівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу хмаро орієнтованих систем інформатизації освіти Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України